

Indkaldelse af idéer og forslag

TEMAPLAN - OVERSVØMMELSE FRA KYST OG EROSION

Kommuneplan 2017

En 100-årshændelse for stormflod for Aarhus Bugt i 2071-2100 i scenarie RCP8.5 afføder jf. DMI' Klima-atlas en vandstandsstigning svarende til 210 cm. Kortet viser effekten af en vandstigning på 210 cm fra Aarhus Bugt uden beskyttende tiltag. Kortet viser de arealer, hvor der vil stå vand ved en vandstigning på 210 m fra havet.

Kilde Aarhus Kommune.

Folketinget vedtog i 2018 en ændring af planloven, der stiller nye krav til planlægning for forebyggelse af oversvømmelse og erosion.

Det skal fremgå af kommuneplanen, hvilke områder der kan blive udsat for oversvømmelse forårsaget af regn eller af havet samt erosion af kysterne. Det skal desuden fremgå af kommuneplanen, at det ved en efterfølgende lokalplanlægning skal vurderes, om der skal etableres afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse og erosion, når der planlægges for byudvikling, tekniske anlæg eller ændret anvendelse.

På den baggrund har Aarhus Kommune besluttet at udarbejde en temaplan om oversvømmelse fra havet, hvor de krav planloven stiller, opfyldes og bliver indarbejdet i kommuneplanen. Oversvømmelse forårsaget af ekstreme regnvejr eller skybrud er omfattet af temaplanen Et grønnere Aarhus med mere blå, som byrådet behandler i august 2021.

Baggrunden for planlægningen

Danmark har ligesom det meste af den øvrige verden oplevet en række hændelser med ekstremt vejr i de senere år. I Stormen Bodil i 2013 forårsagede en ekstraordinær stormflod, hvor mange kystbyer endte med at stå delvist under vand. Stormen medførte også kraftig erosion og skader på primært den nordsjællandske kyst.

Det forudses, at Danmark vil opleve mere ekstremt vejr de kommende år med flere oversvømmelser og mere erosion af kysterne. For at imødegå dette, er planloven blevet ændret, således at kommunerne gennem en forebyggende fysisk planlægning kan beskytte byer og kyststrækninger imod oversvømmelse og erosion.

Det er hensigten, at kommunerne ved hjælp af de nye redskaber i kommuneplan og lokalplaner kan stille krav om afværgeforanstaltninger, hvis der ønskes etableret anlæg m.v. i områder, der er udpeget som potentielle oversvømmelses- eller erosionstruet.

Statens krav til kommuneplanens indhold om oversvømmelse fra kyst og erosion

Planloven stiller to krav til kommuneplanens retningslinjer (jf. planlovens § 11 a, nr. 18).

Kommuneplanens hovedstruktur skal indeholde et kort, der viser de områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion og en redegørelse for hvilket grundlag områderne er kortlagt efter.

Det kan indgå i vurderingsgrundlaget, at der skelnes mellem områder, hvor der bor mange mennesker og som indeholder store samfundsmæssige værdier og områder, hvor oversvømmelse og erosion kun vil have begrænset betydning for befolkningen og økonomien.

Kommuneplanen skal desuden indeholde retningslinjer om afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af byudvikling mv. i de udpegede områder. Der skal desuden redegøres for sammenhængen med kommuneplanlægningen i andre kommuner for så vidt angår afværgeforanstaltninger. Vand kender ingen grænser, og etablering af afværgeforanstaltninger i én kommune kan risikere at forårsage utilsigtede oversvømmelser i såvel nabokommunen som i andre kommuner.

Temaplanens forudsætninger

Det gennemsnitlige havniveau omkring Danmark er steget cirka 2 mm om året siden 1900. Både på kloden som helhed og omkring Danmark fortsætter stigningen frem mod slutningen af dette århundrede og efter år 2100.

Beregninger af fremtidens havniveau omkring Danmark er baseret på tal for det globale havniveau kombineret med viden om landhævning i Danmark. Der opereres med stormflodshøjder som fx 20-, 50-, 100-årshændelser for forhøjet vandstand. En 20-års stormflodshøjde svarer til en forhøjet vandstand, der statistisk set kun forekommer én gang hvert 20. år.

Udviklingen i fremtidens klima afhænger på langt sigt i høj grad af, hvordan drivhusgasudledningerne udvik-

ler sig. I den seneste hovedrapport fra FN's klimapanel indgår en række udledningsscenarier, og navnlig i det lange tidsperspektiv er det vigtigt at holde sig flere scenarier for øje. Større infrastruktur med lang levetid, eksempelvis kloakker, broer eller højden af soklen på bygninger med en levetid i størrelsesordenen 100 år, skal fra starten designes til en lang tidshorizont.

I andre tilfælde kan der derimod bygges efter en kortere tidshorizont. Noget kan bygges på en måde, så det kan forstærkes senere, som f.eks. et dige, der dimensioneres med henblik på efterfølgende at kunne forhøjes, uden at hele konstruktionen skal bygges om.

Aarhus Kommunes kortlægning tager udgangspunkt i DMI's Klima-atlas der er baseret på forskellige scenarier for den fremtidige CO₂-udledning fra klimapanellet. Aarhus Kommune anvender det såkaldte RCP8.5 til screening for planlægningsformål på kommuneplanniveau.

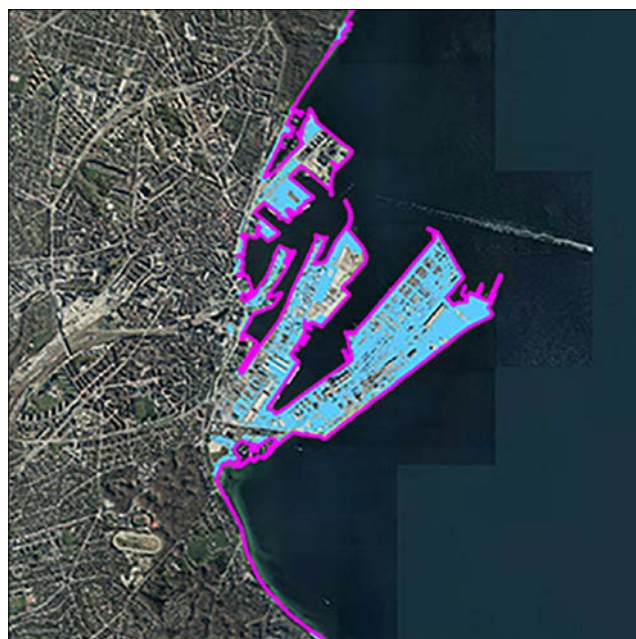
DMI har i Klima-atlas beregnet, at en 100-årshændelse for stormflod for Aarhus Bugt i 2071-2100 i scenarie RCP8.5 afføder en vandstandsstigning svarende til 2,10 m.

Erosion

Det er vurderet, at der i Aarhus Kommune kun er tale om ganske få lokaliteter, hvor erosion vil kunne have en effekt på bygninger og menneskers levevilkår.

Temaplanen for Oversvømmelse og erosion
Kommuneplanen rækker ifølge planloven 12 år frem og temaet om oversvømmelse fra kyst og erosion vil kunne opdateres ved senere revisioner, baseret på tilgængelig viden.

Temaplanen vil på baggrund af planlovens krav indeholde et opslag til kommuneplanens hovedstruktur med tilknyttede retningslinjer og kort, ledsaget af en redegørelse. Kortet viser et scenarie for oversvømmelse fra havet med en vandstand på 2,1 m. Kortet er et eksempel og er ikke udtryk for et valgt plangrundlag. I forbindelse med temaplanen vil der blive udarbejdet et nyt kortgrundlag baseret på det eller de valgte scenarier.

Zoom på havneområderne. De udviklede dele af Aarhus Ø har en kajkant på 250 cm. Derfor oversvømmes de ikke. På senere etaper vil fundamentet tilsvarende blive forhøjet. Østhavnen er under 210 cm på de fleste vejarealer, men arealer med virksomheder berøres kun i mindre grad ved en vandstand på 210 cm. Kilde Aarhus Kommune.

HAR DU IDEER OG FORSLAG?

Hvordan og i hvilket omfang skal vi sikre de lavtliggende områder i Aarhus Kommune mod havvandsstigningerne?

Hvilke krav skal vi stille til bebyggelse i de lavtliggende områder, der trues af havvandsstigningerne?

Har du i øvrigt idéer og forslag til temaplanen?

VI HØRER GERNE DIN MENING

Fra den 12. juli til den 20. august 2021 kan du sende idéer og forslag til kommuneplantillæg om forebyggelse af oversvømmelse fra havet og erosion.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til:
Arkitekt Henrik Pedersen, Teknik og Miljø
Karen Blixens Boulevard 7, 8220 Brabrand
Tlf.: 4185 9769

Synspunkter og ideer, der indsendes under denne høring, vil blive forelagt Aarhus Byråd.

Til høringsvar anvendes Aarhus Kommunes høringsportal, som du finder her: deltag.aarhus.dk
Svarfrist 20. august 2021.